

BILAG TIL HVIDBOG

Oversigt over alle indkomne hørings svar

Nr. 1

Janni Poulsen - mundtligt på borgermøde

Borger i Kolding Kommune og praktikant i naturparken

Der kan indgås et samarbejde med erhvervsskolerne om at producere og opstille bænke af genbrugstræ i naturen

Nr. 2

Hans fra Snoghøj - mundtligt på borgermøde

Der bør opsættes opsamlingssteder på stranden, når man samler affald, ligesom man f.eks. gør på Vestkysten.

Nr. 3

Hans fra Snoghøj - mundtligt på borgermøde

Der kan med fordel laves sammenhængende vandrestier, fra Snoghøj til Skærbæk og fra Snoghøj til Fredericia. Faktisk kan man gå langs kysten hele vejen. Det tiltrækker også vandreturister.

Nr. 4

Karsten Merrald Sørensen

Museerne Fredericia

Hej Verena

Vi har på museet gennemlæst naturparkplanen, og vi har selvfølgelig ikke ret meget til en høring, så jeg vil bare sende bemærkningerne direkte til dig:

Vi vil gerne hylde og anerkende Naturpark Lillebælts langsigtede mål i forhold til kulturarven, hvor Naturpark Lillebælt vil bevare og formidle om den kystnære kulturhistorie og fysiske kulturarv. I forhold til nyere tid er det fint, at betegne Lillebælt som en kulturhistorisk landevej gennem historien med sin funktion som transport- og handelsvej og knudepunkt for jernbanefærgeruten mellem Fredericia og Strib, der dermed bandt Danmark sammen i både fredstid og under krig. Her vil det dog også være en styrkelse at medtage de to broer over Lillebælt, som jo har haft samme funktion, og i høj grad givet et indtryk af Lillebælt.

Herudover har der sneget sig et par trykfejl ind hist og her, som nok bliver fjernet ved en sidste korrektur. Bemærk eksempelvis side 33, hvor der i højre spalte står; "... tilstedevær Marsvin på land"

Nr. 5

Jan Nørup

Borgermøde den 14. juni 2022

Skærbæk Fiskerimuseum er vækket til live igen. Der er dannet en forening, der har til formål at gøre museet tilgængelig igen. Formand er Søren Peter Sørensen fra Skærbæk. Tjek FB Skærbæk Før og Nu

Nr. 6

Jørn Chemnitz

(borgermøde den 14. juni 2022)

Gør opmærksom på "Lisbet Pedersen Fond (Efterkommer af ålefiskerfamilie på Kolding egnen) Fonden kunne komme i spil i forhold vores spor omkring Ålefiskeri.
Mellem Hejls Nor og Hejls Minde ligger nogle ålestanghytter – mulig lokalitet for en udstilling!?

Nr. 7

Jørn Chemnitz

(borgermøde den 14. juni 2022)

Vejle museum er pt. i gang med en udgravning i tilknytning til Vikingeborgen i Erritsø – grubehus/beboelse
Formidling heraf

Nr. 8

Jørn Chemnitz

(borgermøde den 14. juni 2022)

Snoghøj Fiskerihøjskole – fortælle historien herom i samarbejde med skolen

Nr. 9

Jørn Chemnitz

(borgermøde den 14. juni 2022)

Oprende søen ved Snoghøj Højskole

Nr. 10

Jørn Chemnitz

(borgermøde den 14. juni 2022)

Genoprette Rands Fjord

Nr. 11

Grethe Marie Laurberg Thomsen, arbejder på biblioteket

gmal@kolding.dk

(borgermøde den 14. juni 2022)

Benytte konceptet "Her gik grænsen" – det var et hæfte - til formidling af vores historiske ruter

Nr. 12

Grethe Marie Laurberg Thomassen, arbejder på biblioteket

gmal@kolding.dk

(borgermøde den 14. juni 2022)

Indtænke biblioteker til udstilling af maritime kystkultur

Nr. 13

Thorbjørn, Taulov Fællesråd

(borgermøde den 14. juni 2022)

Vandrerute med info om Teglværk ved Hagenør, pumpemøllen ved Vindebæk

Nr. 14

Hugo Nielsen [mailto:hugo.nielsen@hotmail.dk]

Sendt: 7. maj 2022 17:43

Hej.

I ovennævnte forslag, som nu er til høring, er der på side 27 omtalt et Græsningsprojekt ved Oddersted.

Her omtales "græssende dyr". Hvilken form for græssende dyr er der tale ? Jeg tænker især på, at der forhåbentligt ikke er tale om noget tilsvarende, som man har hørt om / læst om på Djursland, hvor græssende dyr var "hegnet inde" og ikke kunne finde tilstrækkeligt med føde og derfor som resultat kunne imødesee sultedød.

Med venlig hilsen

Hugo Nielsen

Bytoften 20 D

Erritsø

7000 Fredericia

Nr. 15

Ebba Jakobs, formand, 26. juni 2022

Ebba Jakobs <ebbajako@profibermail.dk>

Fællesrådet for Trelde, Østerby, Bøgeskov, Egeskov og Vejlbjølby ønsker at påbegynde visionær helhedsplan for vores område, hvor fundamentet bl.a. er de lokale værdier, herunder naturen (bl.a. Trelde Næs og skovene, kystlinien og strandene samt Rands Fjord) og kulturhistorien (bl.a. båret af Egeskov kirke og Kringsminde).

Fællesrådet håber og ønsker derfor at vi, via samarbejde og samskabelse med Naturpark Lillebælt, kan løfte området på de emner, som vi i fællesskab fokuserer på.

Kirstinebjergskolen afd. Bøgeskovvej – en skole i naturparken:

Vi vil gerne, sammen med Fredericia Kommune og Naturpark Lillebælt, igangsætte et udviklingsprojekt der understøtter en visionær klar profilering af skolen og, i endnu højere grad end nu, øger børnenes forståelse af natur, kultur, friluftsliv, erhverv mm. Vi vurderer, at der er et meget stort potentiale for lokalsamfundet, skole og elever ved at indgå i et sådant udviklingsprojekt for en "Naturpark-skole".

Desuden ser Fællesrådet en stor værdi i at en sådan "Naturpark-skole" samtidig vil kunne skabe en kontinuitet hos børnene, der kommer fra Børnehuset Bøgeskov, hvor konceptet med "Grønne Spirer" har eksisteret i flere år.

Kringsminde:

I dag ligger Kringsminde uden for afgrænsningen af Naturpark Lillebælt. Fællesrådet foreslår/ønsker at Kringsminde indgår i Naturparken, da Kringsminde er meget værdifuld for vores lokalområde inkl. skolen og eleverne. Der er mange frivillige ildsjæle som er tilknyttet Kringsminde – i en ånd som også naturparken arbejder for.

Fællesrådet foreslår/ønsker i øvrigt at der skabes mulighed for modernisering af Kringsminde, der efterhånden er noget forsømt.

Besøgscenter Rands Fjord ved Egeskov Kirke forventes nedlagt indenfor en overskuelig fremtid, idet menighedsrådet ønsker at bygge en sognegård på stedet. Det vil derfor være oplagt og optimalt at Kringsminde sætter rammen om et nye besøgscenter til Rands Fjord og den kulturhistoriske fortælling samt naturen generelt i lokalområdet inkl. Naturparken.

Overordnet set skaber Kringsminde grobund for mange oplevelser. Derfor ønsker vi at Kringsminde består – og vi vil gerne udvikle det yderligere via samskabelse og synergi.

Oplevelser i naturen:

De mange naturperler i vores område er værdifulde. Det gælder naturmæssigt, men også i forhold til bæredygtige oplevelser og læring. Derfor vil vi gerne udvikle flere aktiviteter og faciliteter sammen med naturparken. Pt. er vi ikke så konkrete, da rammer og muligheder er usikre. Vi vil dog gerne i dialog om at udvikle bl.a.:

- Anlæg og/eller ressourcer, der kan skabe mulighed for at Børnehusets børn og skolebørnene m.fl. kan soppe/bade ved Bøgeskov strand – og samtidig respektere regler og anbefalinger for badesikkerhed.
- Faciliteter, der kan øge værdien af oplevelser i naturen/langs kysten året rundt i al slags vejr. F.eks. overdækket siddeplads og let adgang til drikkevand og toilet for alle. (Faciliteterne ville også kunne understøtte læringsmiljøet hos skolen og Børnehuset Bøgeskov).
- Tematiserede lokale events for læring og sjov – for alle inkl. børn og unge i skoletiden og i fritiden evt. i samarbejde med TGI m.fl. Det kan være f.eks. sejlads i forskellige former, dykning, snorkling, klatring osv.
- Flere og bedre stier, der understøtter gode og sunde oplevelser i området for alle målgrupper.

Med håbet om et kommende tæt samarbejde

Fællesrådet for Trelde, Østerby, Bøgeskov, Egeskov og Vejlbj.

Ebba Jakobsen, formand

Nr. 16

Lisbeth Østerlund, Naturpark Lillebælt partner, 28. juni 2022

Lisbeth Østerlund <lisbethoesterlund@gmail.com>

Her kommer et par perspektiver jeg gerne så komme lidt tydeligere med under emnet Kulturarv.

Jeg mener havneområdet - forstået som selve lokationen på inderhavnen i Kolding - udgør et område med potentiale til at blive et hotspot for turisme og lokalt liv.

Atmosfæren er et konglomerat af havnedrift, universitetsmiljøet, business Kolding, Musikstedet Godset, Naturpark Lillebælt, historisk bygningsmasse og kulturarv. Den stemning skal selvfølgelig indfanges og accentueres inden pensionskasser bliver de evt. firstmovers. En profeti i selv berører bl.a under formuleringer som '*En fortælling, der i fare for at forsvinde i takt med udviklingen af havnene til boligformål*' s. 33.

- Jeg kunne godt tænke mig, at Kolding inderhavn trådte tydeligere frem i den henseende. Bortset fra fortællingen om åleeventyret så synes Kolding underrepræsenteret i oplægget og planlægning af fortællingssporene

Uddybning. Hvorfor havnen har potentiale:

Vi har brug for mentale åndehuller i en postmoderne tidsalder og hvad er skønnere at dvæle ved end vand og skibe, der lastes og losses; noget vi umiddelbart kan forstå?

Richard Sennet:

<https://g.co/kgs/NJVXPE>

Hannah Arendt

<https://g.co/kgs/ADst7h>

Derudover har en håndfuld af Naturpark Lillebælts eventmakere ved flere lejligheder tilkendegivet, at de mangler en lokation hvorfra Koldings indbyggere og turister kan tilgås. Det passer som fod i hose med kommunens visioner om mere liv på havnen og dele af jer, Naturpark Lillebælts raison d'être

Fortællingssporet Lillebælt i krig

Her savner jeg historien om Kolding havn under 2. verdenskrig. Der findes adskillige gode billeder på stadsarkivet, som synliggør hvordan tyskerne anlagde bumbehuller, så haven kunne sprænges ifald vi ikke 'makkede ret'.

Der foregik livlig transport af kvæg - måske til føde for tyske troppe?

Desuden vil det være oplagt at binde 2. verdenskrig på Kolding Havn sammen med Museum Koldings Celle 2 på Staldgården; Gestapos hovedkvarter.

Fortællingssporet Tro, ritualer og magt

Ikke bare Ålekvasen (Aventura er bygget hos min nabo Åleeksportør Christensen Toldbodgade 12) men også Kolding Koggen <https://da.wikipedia.org/wiki/Koldingkoggen>.

Tænk om dette lokale danefæ kunne hentes frem i dagens lys? Ser det for mig på pæle i inderhavnen. Måske i en kæmpe montre med magisk lyssætning. Mon ikke det kunne blive en attraktion? Drømmer bare ;)..

Her vurderer jeg, at der i så fald ville være stof nok til en guidet vandretur rundt i Koldings forskellige byrum og med en overskrift á la *Byens opståen*.

Fra min havnevandring den 10/6 under ledelse af Kolding By- og udvikling samt rådgivningsvirksomheden Substrata <https://substrata.dk/>, der har specialiseret sig bevaringsfaglige byudviklingsopgaver ved jeg, at Kolding opstod fordi stedets geografi bød sig til med adgang fra hav og å + naturlige højdedrag, der muliggjorde bygning af forsvarsanlæg (Koldinghus).

Derudover vil jeg selvfølgelig også pege min egen historiske bygning, 'Sømandshjemmet' og den fortælling, der knytter sig hertil eksempelvis Indre mission som trosretning og sømandskirken som en af 18 og 19-hundredetallets sociale hjælpeforanstaltninger.

Afslutningsvis sender jeg min ansøgning til Realdanias underværker. Den hjalp Niels Ole mig med og i og med at projektet fik i omegnen af 700 positive tilkendegivelser fra bl.a havnekontor, Business kolding, stadsarkivet og mange af havnens virksomheder, antager jeg, at der findes en grobund for udvikling af tværgående samarbejder til fordel for udfoldelsen af Havnens kulturarv og Naturpark lillebælt.

https://drive.google.com/file/d/1qqL_Zgutxs37VL_rTyQcLDiiHr-D6D0a/view

Nr. 17

Martin Pedersen, Gl. Ålbo Camping, partner, rådsmøde

Færre indsatser for at kunne arbejde i dybden og gerne med større fokus på erhvervspartnerne. Der er for mange af vores partnere, som ifølge ham ikke ser en værdi i at være partnere i naturparken.

Nr. 18

Martin Perregaard-Bitsch, Destinationschef DTO, rådsmøde

For at skabe et brand, mangler der en tydelig kommunikationsstrategi, hvis formål bør præsenteres tidligt i planen. Kommunikationsstrategien bør have til formål at øge rækkevide, kendskab og indflydelse over for hhv. turisten, erhvervet og borgeren. Den skal pege på hvilke kanaler der bruges til hver målgruppe, hvilke nøglebudskaber vi har og hvilke ressourcer dette kræver. Der bør udvælges 2-3 fyrtårne som vores kommunikation skal bygges op omkring. Det betyder at der skal tages nogle fravalg. Det der kommunikeres skal skabe ejerskab hos målgrupperne.

Mission og Vision kan være skarpere og det kan være tydeligere hvordan indsatser og projekter fører os mod visionen.

Nr. 19

Gitte Buchberg, Turistchef, Visit Middelfart

Stort ros til den meget ambitiøse plan. Naturparken har potentialet til at geare hele området og skabe synergi. På den måde bliver vi alle en del af noget større og kan dermed skabe større national og international bevågenhed.

Hun peger på, det vigtigste er at definere den storytelling, som skal brande Naturpark Lillebælt, og som kan gøre Naturpark Lillebælt forståelig og nem at markedsføre.

Nr. 20

Morten Knutsson, Kolding Herreds Landbrugsforening, rådsmøde 20. juni.

Fremvise erhverv

- minivådområder
- oversvømmede enge
- efterafgrøder
- gode fortællinger

Nr. 21

Morten Knutsson, Kolding Herreds Landbrugsforening, rådsmøde

Stenrev kan gøres synlige; hvordan virker og laves det, hvordan kan man hjælpe, hvilke størrelser sten

- Baltic Pipe, entreprenører, landmænd, private

Nr. 22

Morten Knutsson, Kolding Herreds Landbrugsforening, rådsmøde

Ål: huske den gode historie, ret til ålegårde (gamle fiskere/Thulstrup)

Nr. 23

Morten Knutsson, Kolding Herreds Landbrugsforening, rådsmøde

Super idé med ERFA udledningsgruppe!

Nr. 24

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet

Virksomhedsvener kan donere sten til stenrev. Landbrug og spildevands-selskaber kan fortælle meget mere om hvad der bliver gjort.

Nr. 25

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet

Formidling af stenrev:

- Børn kan male billeder på sten (formidling)
- Billeder af stenrev - hvordan de udvikler sig samt formidle stenenes rejser fra mark til stenrev (Billedserie)

Nr. 26

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet v Flemming Worsøe

Udsætning af fiskeyngel i havmiljøet bør der arbejdes mere med.

Nr. 27

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet v Ib Jensen

Føns Vig har indtræk af fladfisk i vinterhalvåret.

Føns Vig kan være forsøgsområde/laboratorium f.eks. ålegræs + stenrev. De lokale vil gerne være med fx med Havhaver.

Nr. 28

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet 20. juni.

Nye indtjeningsmuligheder - opfiskning af krabber - hyttefede lokale steder som kan afleveres til Allan Buch.

Nr. 29

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet 20. juni.

Fortælle om formålet med vådområder + rundvisninger med landbrugskonsulenter i områderne sammen med kommunerne.

Nr. 30

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet

Flemming Worsøe mener at Hotspots er et forkert ord - brug fx oplevelsespunkter istedet.

Nr. 31

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet

Opdræt af muslinger - NPL kan komme med eksempler, viden om, fordele/ulemper, besøge muslinge forsøgsområde ved Brejning

Nr. 32

Input fremkommet i erhvervsgruppen på rådsmødet

ERFA samarbejde om udledningstilladelser er positivt.

Nr. 33

Input fra borgermødet 14. juni om emnet Erhverv.

Borgerne i gruppen (4 personer) var meget opmærksomme på at fiskene skal tilbage til Lillebælt. Klappning fra erhverv bør stoppes i Lillebælt, hvilket skal drøftes politisk.

Landbruget blev også nævnt som et erhverv der har en vigtig rolle i forhold til havmiljøet, der kan sættes ind med mere rådgivning og mere fokus på nye metoder til indtjening.

Horizon-midler fra EU blev nævnt til projekter.

Nr. 34

Input fra rådsmøde 20. juni 2022 fra Flemming Worsøe

Overfiskeri bør ikke nævnes på side 25.

Nr. 35

Input fra rådsmøde 20. juni 2022 fra Jørgen Hansen

Friheden til fx at gå på jagt på Lillebælt skal ikke fjernes.

Nr. 36

Kolding den 28-06-2022

Bemærkninger til "Plan for Naturpark Lillebælt 2023-2027".

Det har været interessant og også i flere henseender udbytterigt at følge, hvordan samarbejdet mellem Middelfart, Fredericia og Kolding kommune omkring Naturpark Lillebælt har etableret og udviklet sig. Det er vores opfattelse, at samarbejdet har afstedkommet mange fornuftige initiativer og projekter, og de følgende mere kritiske bemærkninger skal ses i dette lys.

Indledningsvist finder vi, at betegnelsen "plan" for høringsteksten er en kende misvisende. Der er jo ikke tale om et skrift der følger en sædvanlig myndighedsprocedure. Det er friluftsrådet forskrifter for en naturpark, der ligger til grund for arbejdet, og det er ikke på nogen måde forpligtende i en myndighedssammenhæng.

Aktuelt betyder det, at vi ikke præsenteres for de forudsætninger, der kunne ligge til grund for arbejdet. Der mangler – hvis der skulle være tale om en plan – en redegørelse for planens forudsætninger og i forlængelse heraf begrundede forslag. Noget sådant er der klart ikke tale om. Vi får alene en bemærkning (s. 17) om, at en række initiativer "Alt sammen (er) noget der på sigt skal bidrage til at vende den negative udvikling i Lillebælt." Men ikke noget om, hvori den negative udvikling består. F.eks. kunne det være interessant at høre lidt om

1. Hvor mange marsvin går til i garn i Lillebælt?
2. Graves der grus i Lillebælt?
3. Forekommer dumpning i bæltet?
4. Trawles der i Lillebælt
5. Hvad er status for fiskebestandene, specielt torsken og ålen.
6. osv.

Og der er hele spørgsmålet om planens forhold til øvrig planlægning: Natura 2000, kommuneplan, havmiljøplan...

Man kan sige – og det vil kommunerne ganske sikkert understrege – at den slags overvejelser og indspil hører til i et andet regi, specielt et statsligt regi. Således bemærkes det i teksten (s. 7), at "De statslige planer om en marin nationalpark i Lillebælt er ikke endelig afklaret, men vores tilgang til det er tæt kontakt og et stærkt samarbejde mellem stat og kommune om Lillebælt".

Men hvilke indspil har naturparken selv leveret? Og kunne den, selvfølgelig forankret i kommunerne, gøre mere på dette område? Vi ser gerne, at kommunerne, udover at følge Friluftsrådets forskrifter for en naturpark, også formulerer sig begrundet og konkret om, hvad man kunne ønske af statslige initiativer for havmiljøområdet generelt og Lillebælt specielt.

Fordi dette ikke er tilfældet, kommer teksten til hovedsageligt at fremhæve Naturpark Lillebælt som et indbydende og rigt område, hvor den største opgave består i at regulere tilstrømningen af turister. Dette på trods af, at bælt og fjord på en række parametre aldrig har haft det dårligere.

Når der f.eks. i relation til begrebet Bæredygtighed anføres, at "Vores strategi er at prioritere projekter og tiltag, som forsøger at styre besøgende hen til udvalgte lokaliteter, de såkaldte hotspots. Her er der gode oplevelser og dejligt at opholde sig. På den måde minimerer vi færdsel på andre mere sårbare arealer", ja, så er der tale om en stærk indsnævring af bæredygtighedsbegrebet, som er andet og mere end den klassiske afvejning mellem benyttelse og beskyttelse. At tale om bæredygtighed forudsætter netop, at man ser "forbruget" i lyset af de faktiske forhold, at man med andre ord ved hvad der skal til for at opnå gunstige og fremtidssikrede tilstande i Lillebælt. Og at man har en plan for, hvordan dette opnås. Manglen på dette betyder også, at man kun vanskeligt kan vurdere, om de mange forslag og initiativer, ikke mindst på naturområdet, er de rigtige, og om de har de ønskede effekter. Det er svært at være imod initiativerne, men hvor langt kommer man i forhold til et ønskeligt mål? Vi så med andre ord gerne, at planens status og forhold til andet myndighedsarbejde blev præciseret, så man bedre forstår alvoren og sigtet med den, og at man fra politisk side bandt sig til at forfølge specifikke opgaver og mål.

Slutteligt en detalje vedrørende naturdelen: Rødlig Perlemorssommerfugl ville være en sensation, hvis den var fundet i Trelde skovene! Mon ikke der menes Kejserkåbe?

**Pva.
DN-Kolding
Boj Bro og
Esben Christoffersen**

Nr. 37

Ib Bager DOF, Middelfart Kommune høringsportal

Det henstilles således begrundet, at der etableres en særlig indsats, der i samarbejde med Miljøministeriet forbyder motorbådsjagt i Naturpark Lillebælts dækningsområde. Problematikken har desuden bæring på det forhold, at motorbådsjagt i det hele taget må betragtes som problematisk set i lyset af, at Danmark, bortset fra Malta, er det eneste land, hvor motorbådsjagt er tilladt.

Nr. 38

Grethe Marie Laurberg Thomassen

Mere fokus på affald i havet. Kampagner?

Nr. 39

Henning, Dykkerklub Aktiv Fredericia borgermøde 14. juni.

Tilgængelighed:

Ønsker flere gratis slæbesteder. Spredt belastningen.

Der findes kun bynære slæbesteder, det betyder lang sejlads for alle både. Ønsker at det undersøges hvor de findes og hvor mange der er. Ønsker ved Trelde og Strib.

Nr. 40

Hans Thomassen (Borgermøde den 14 juni)

Ønske om formidling af færgerute fra det gamle færgeleje i Snoghøjparken til Middelfart.

Nr. 41

Afsender:

Chandra Simanowsky, borger og Naturpark Lillebælt guide, 29. juni 2022

Chandra Simanowsky <chan.sima@outlook.dk>

Mit navn er Chandra Simanowsky og jeg brænder for Lillebælt. Gennem mit sæsonjob som turguide på Mira 3, MS Sabine og Zille 1 og min lidenskab kajak, er jeg flere dage om året på Lillebælt end på land. Jeg er Naturpark Lillebælt guide.

Jeg er uddannet Marine-formidlingsbiolog, har arbejdet på Naturama og været i praktik på Deutsches Meeresmuseum i Stralsund. Min uddannelse og praktiksteder har hele tiden været fokuseret på at arbejde og være med til at skabe et marine-museum i Danmark på et tidspunkt. Jeg er blevet forelsket i Middelfart og Lillebælt. Derfor, udover at det vil gavne Danmark og Internationale turister, vil jeg gerne være med til at udvikle et Lillebæltmuseum.

Formålet med et Lillebæltmuseum i samarbejde med Middelfart Kommune og Naturpark Lillebælt er at skabe bevidsthed, nysgerrighed og lyst til Lillebælt for alle og dermed beskytte Lillebælt og dens biodiversitet. Fordi, det du har kær, vil vi beskytte.

- At kombinere kultur, klima, miljø og natur sammen på et plan, som enhver kan forstå og så mange som muligt relaterer til.
- At skabe en ny oplevelse af Lillebælt, som alle kan være med til uanset alder eller handicap. For eksempel for personer, som ikke har muligheder for at sejle, bade etc. i Lillebælt.
- Skabe bevidsthed for Lillebælts vand og kyst areal fra Sønderborg til Fredericia.
- Tiltrække bæredygtig turisme (national & international) og Danmarks skoler, især dem tæt på Lillebælt og dem, der er længere væk fra kysten.
- Støtte og endnu mere synliggøre Naturpark Lillebælts naturbeskyttende aktiviteter, hvor for eksempel en del af Bælt i Balance kan blive udstillet. Et sted, der samler og illustrerer Naturpark Lillebælts aktiviteter
- Skabe respekt hos sejlere for Lillebælts dyreliv
- Vise at et bæredygtigt og klimaneutralt museum er muligt

- Få især den unge generation til at tænke bæredygtig og miljøvenlig, plante ideer i dem, der kan hjælpe deres generation.
- Gøre det nemmere for befolkningen at forstå byernes klimatiltag, eller kystbeskyttelse der måske går ud over dem, herved udstille de planlagte klimatiltag før de bliver installeret.

Der er et hav af muligheder at udstille Lillebælts vidunder og problematikker. Herunder Lillebælts kræfter, Lillebælts biodiversitet, Lillebælts iltsvind, Lillebælt og klima, Lillebælt og plastik, Overfiskning. Når der ikke er plads til det hele, kan der blive rum til særudstilling.

Lillebælt er et særligt farvand, hvor både Nordsøen og Østersøen mødes og danner forskellige saltholdige vandlag. Gennem Lillebælts smalleste sted ved Søbadet i Middelfart passerer gennemsnitlig 40 mia m³ vand og det er med til at skabe enorme strømforhold. Dertil kommer, at Lillebælts havbund er meget ujævn, hvor der nogle steder er 2m dyb og så gå det ned til 40m, det skifter meget, da det er dannet i istiden. I starten af Lillebælt skaber de store bundhøjdeforskelle kæmpe strømhvirvler ved f.eks. Sønderborg, der er farlige for dykkere, men marsvin er kloge nok til at undvige dem.

Lillebælt har et par miljømæssige udfordringer, men der lægger også en kæmpe biodiversitet i Lillebælt, som har brug for at blive beskyttet. Der er iltsvind mange steder, hvor der bliver arbejdet med iltproducerende ålegræs. Derudover vil klimaforandringer også påvirke Lillebælts temperatur og vandstand. Det truende plastikproblem, forklare indflydelsen af plastik på Lillebælt.

Alle de her emner vil blive udstillet på en nytænkende måde, hvor alle sanser involveres.

De fleste lærer med deres sanser og der skal derfor være så lidt tekst som muligt. Udover sanser, lærer de fleste også bedst med narrativ (story-telling) I mit speciale om plastik i havet, herunder fødekæder, lavede jeg en fortælling om et ispapir og en Colaflaske på havet, som endt i familiens mave, som glemt dem på stranden. Eleverne lærte alle gennem historien, hvordan plastik ender i os. Det vil sige, mit forslag til børn er, at de legene gennem at være et dyr udforsker udstillingen. Fx følg marsvin gennem Lillebælt med aktive sansevækkende elementer undervejs.

Her er nogle ideer til at anskueliggøre Lillebælts dyr og kræfter:

Måske et stort akvarie, der afspejler Lillebælt, hvor museumsgæster kan stige i et fartøj og via en skinne kan blive ført gennem akvariet, hvor det skal føles som om man er i Lillebælt. Men det kan måske også opnås med en simulator.

Som barn har jeg været meget fascineret af simulator, hvor man sidder med en skærm foran sig og ser en rutsjebanetur på skærm mens simulatoren bevæger sig som turen, så man har fornemmelsen af at være på en rutsjebane uden at sidde i en rutsjebane.

Derfor tænker jeg på at have sådan en simulator, der kan simulere at følge en dykker eller forskellige dyr gennem Lillebælt.

Evt. brugen af VR-briller og simulator til Lillebælt, så du kommer med på et dyk ned i Lillebælt, eller svømmer, løse forskellige opgaver sammen, som f.eks. foderjagt.

Nogle steder skal gulvet føles som om man går i Lillebælt. Det skal lyde som Lillebælt med både lyden af vand og fra skibe under vand.

Placeringen vil være bedst tæt på kysten, hvor Middelfarts turskibe kan lægge til og fyldestgøre oplevelsen med f.eks. en marsvinetur.

Det kræver energi at have alle sine sanser vækket, derfor kunne det være smart med en bæredygtig café med velmagende bæredygtige måltider og drikkevarer. Inkludere VILD MAD fra Lillebælt, bæredygtig mad fra Lillebælt, f.eks. forskellige velmagende retter med krabber.

Ideen er, at en del af indkomsten af museet går til Naturpark Lillebælt og klimatiltag omkring Lillebælt.

Jeg har også vedhæftet mit CV.

Chandra Simanowsky

Marine-og formidlingsbiolog

Gast og Guide Mira3

Lokalguide, Naturpark Lillebælt

Nr. 42

Ib Bager borgermøde 14. juni

Side 27 – ændre ansvarlig til "Middelfart Kommune i samarbejde med Føns og Omegns Lokaludvalg"

Nr. 43

Ib Bager borgermøde 14. juni

Forskning på invasive arter i havet.

Nr. 44

Henning Aaberg (henn0635@eucl.dk)

Dykkerklub Aktiv Fredericia borgermøde 14. juni

Tænke andet end stenrev i vandet. Måske et skibsvrag eller?? Både til gavn for naturen og dykkerne.

Også sten på land – mere natur

Nr. 45

Jørn Chemnitz på rådsmøde 20. juni

Fokus på diger som kystsikring, da de kan være en katastrofe for havmiljøet. Strandenge forsvinder, hvis der ikke reserveres plads til ny strandeng ved lokalplaner nær kysten.

Nr. 46

Karsten Enggaard Noter fra rådsmødet 20. juni fra gruppen om natur.

1. Indvinding af råstoffer i Naturpark Lillebælt - Klaphning – Folketinget/lovgrundlag
2. Muslingefarme
3. Fiskefarme

Diskussionen er vigtig – debatten skal indgå som en holdningsbearbejdning. Debat på et datagrundlag.

4. Fjernelse af medicinrester/metaller/miljøfremmede stoffer fra spildevandet fra rensningsanlæggene – er på vej
5. Spildevand – fokus på renseanlæggene
6. Fokus på alle miljøfremmede stoffer fra land til vand – monitorering ved hjælp af fondsmidler
7. Hvor gyder vores fisk? Genetiske undersøgelser
8. Urørt skov – 30 000 ha på landsplan – ikke fremmede arter – plan på vej
9. Strandenge, der med EU-midler - beskyttes mod havstigninger. Hvor ligger de i Naturpark Lillebælt?
10. Solitære sten som muslinge- og algeboliger. Øget biodiversitet på lavt vand.

Nr. 47

Ulla Jensen, ulla.jensen@caverion.com

Hej Annemette,

Hermed Vejlbys Sogns Beboerforenings svar til høring angående Naturpark Lillebælt.

1. vi foreslår, at man skal være ops på, at der etableres fælles transport til aktiviteter i Naturparkområdet – specielt ved Trelde Næs.

Man kunne i opslag og invitationer henvise til offentlig bus eller evt. etablere en shuttlebus ordning fra større parkeringspladser i byen, så der ikke var så mange bliver, der skulle køre til området. F.eks. når der er 'Skovens dag' er der alt for lidt parkeringspladser, så folk holder alle mulige og umulige steder.

2. vi vil også foreslå, at man får nedlagt klapplassen ud for Trelde Næs. Det er ikke rimeligt, at Lillebælt skal benyttes som losseplads for havneaffald fra andre kommuner.

Venlig hilsen

Ulla Jensen

Formand for Vejlbys Sogns Beboerforening

Nr. 48

Rolf Dørrfler Madsen Jensen og Hanne Ladegaard Jensen

Rolf Dørrfler Madsen Jensen
Hanne Ladegaard Jensen
Trelde­næsvej 178
7000 Fredericia

Naturpark Lillebælt
Att.: sekretariatschef Niels Ole Præsbro
Mail: Niels.OlePraestbro@middelfart.dk

Den 29. juni 2022

Vedr. Naturparkplanforslag for Naturpark Lillebælt 2023-2027

Vi har følgende at bemærke til ovennævnte forslag:

Allerførst glæder det os at der gøres så meget ud af at beskrive hvor vigtigt det er at beskytte naturen i området for Naturpark Lillebælt. Det håber vi virkelig tages alvorligt, idet vi allerede nu oplever et voldsomt slid på vore arealer samt stigende grad af færdsel fordi der af Fredericia Kommune og Danmarks Naturfredningsforening er rejst en fredningssag vedr. Trelde Skov og besøgende derved "tror" at der er frit valg på alle hylder i skoven og på de tilstødende arealer. Vi har aldrig haft så meget færdsel på arealer der slet ikke normalt er tilgængelige (færdsel i tilsåede marker og hegnede arealer hvor der går dyr) samt færdsel på tidspunkter (efter solnedgang) hvor dyrene skal have ro. Det er så vigtigt at der informeres meget mere omkring færdsel og adfærd i naturen. Både hvor det er offentlige arealer og især ved overgange mellem offentlige arealer og de private arealer. Det er så vigtigt at områdets naturtyper beskyttes mod uønsket slid ved bl.a. at informere mere og styre færdselen udenom sårbare steder. Frivillighed er også et ord der går igen og igen i oplægget – det glæder os også at man giver udtryk for at det er vigtigt. Vi håber så at det er frivillighed hele vejen igennem og at der ikke gennemtvinges adgange på private jorder fordi det nu engang er det man ønsker i Naturpark Lillebælt!

Ligeledes går vi ud fra at de arealer der allerede nu ikke er omfattet af Naturpark Lillebælt (pillet ud af planen i sidste høring), stadig ikke er en del af Naturpark Lillebælt i den kommende planperiode 2023-2027. Så længe fredningssagen mod Trelde Skov rejst af Fredericia Kommune og Danmarks Naturfredningsforening er igangværende eller ej afsluttet til vores fordel, ønsker vi at samtlige af vore matrikler **ikke** er en del af Naturpark Lillebælt. Afgrensningen af Naturpark Lillebælt bør være mere tydelig, således at de arealer der ikke er en del af Naturpark Lillebælt fremtræder med en anden farve eller med en mere tydelig optegnelse, især på det kortmateriale der er tilgængeligt f.eks. på Trelde Næs.

Lillebælt ude af balance: Sten- og ralfiskeri/sandsugning bør omgående stoppes både i Lillebælt og Vejle Fjord – det skubber voldsomt ved balancerne i fjord og bælt. Ligeledes bør der arbejdes hårdt på at få stoppet slamdumpningen i Lillebælt. Hvor sandbunden for 30-40 år siden var ren sand, er den nogle steder dækket af et slimet lag som ikke er rart at stikke fødderne ned i og hvordan har fiskene det så ikke? Der bør plantes ålegræs både i Vejle Fjord og Lillebælt – for at bringe tilstanden tilbage til hvor den var før 1930, hvor sygdom ødelagde ålegræsbestandene.

Kulturarv: Vi skal værne om vores kulturarv, det er vi meget enige i. Så allerførst bør man kalde tingene det de hedder – Trelde Skov hedder Trelde Skov – intet andet. Sådant har området været benævnt i flere hundrede år (dokumentation foreligger) Det er en del af vores kulturarv her ude, så venligst respekter dette og kald tingene det de hedder!

Der bør være en respekt for at der er lokale der bor i et område, lever for området, lever af området og lever med området. Området er ikke kun for turister.

Forslag:

Der etableres en sejlroute fra Fredericia til Trelde Næs og retur med et mindre skib, i sommerperioden. Der indsættes Shuttelbusser når der er arrangementer på Trelde Næs eller lægge arrangementer således at de passer med den lokale bus og evt. at give fribillet til bussen.

Rolf Dørffler Madsen Jensen
Hanne Ladegaard Jensen
Trednæsvej 178
7000 Fredericia

Der afspærres for autocampere på parkeringspladsen ved Trelde Næs – har på nogle dage sidste sommer observeret 10 autocampere holdende til overnatning på parkeringspladsen og enkelte i flere dage i træk. Så kan der i stedet etableres en decideret autocamper holdeplads, som der så betales for at være på.

Pas på at er ikke "overinformerer" om natur på fx Trelde Næs, lad da de besøgende selv blive nysgerrige på hvad der er at få øje på – kun information om hvor man må færdes og hvornår er yderst vigtigt.

Venlig hilsen

Rolf Madsen

Nr. 49

Henrik Larsen, Manager Skærbækværket, helar@orsted.com

Høringssvar vedrørende naturparkplan for Naturpark Lillebælt 2023-2027

Ørsted Bioenergy A/S ønsker hermed at afgive høringssvar til ny naturparkplan for Naturpark Lillebælt.

Ørsted er positivt stemt overfor planens formål, som er i overensstemmelse med Ørsteds bæredygtighedsprincipper, og bifalder at virkemidlerne til at nå disse formål er baseret udelukkende på frivillige partnerskaber og tilsagn, som ikke begrænser lodsejerne i deres nuværende adgang og anvendelse af arealerne.

Skærbækværket, som ligger i det område, der er omfattet af naturparken, er en del af den nationale energiforsyning og af sikkerhedsmæssige hensyn, er der omfattende begrænsninger i hvilke dele af naturplanens "friluftsliv" initiativer vi kan understøtte, da øget adgang til værkets arealer ikke er en mulighed. Vi forventer derfor at eventuelle tiltag, der ændrer adgangen, anvendelsen eller status af områder i værkets nærhed sendes i separat høring til Ørsted, så vi kan vurdere om de eksisterende adgangsbegrænsninger og skiltning fortsat er tilstrækkeligt til at undgå utilsigtet indtrængen på kraftværkets område af sikkerhedshensyn eller om ændringerne på anden vis kan have indvirkning på værkets drift og udbygningsplaner.

Skærbækværket understøtter allerede biodiversiteten i området gennem ændret arealdrift og har indgået aftale om driftsformen med Fredericia Kommune i 2021. Værket bidrager ligeledes gerne til den formidlingsindsats omkring den kystnære kulturhistorie, der er foreslået i den nye naturparkplan.

Med venlig hilsen

Ørsted Bioenergy

Henrik Larsen

Manager

Skærbækværket

helar@orsted.com Tlf. +4599556889

Nr. 50

Karin Rahbek, Kringsminde; Karin.rahbek@fredericia.dk

Ansøgning til Naturparken Lillebælt
27.06.22

Kringsminde den

Museumsgården Kringsminde skaber i dag grobund for mange oplevelser. Vi samarbejder med skoler og har offentlige arrangementer i en kulturhistorisk ånd, der har fokus på kulturhistorie, læring og gode oplevelser for alle; herunder de mange frivillige ildsjæle.

Vi er desuden igang med en prospekt omkring modernisering af gården og området - og i den kontekst vil det være oplagt at indtænke formidling af Rands Fjord, Naturpark Lillebælt mm til den brede offentlighed. Ikke mindst når nu det nuværende besøgscenter til Rands Fjord skal fjernes.

Vi vil gerne udvikle det yderligere via samskabelse og synergi med Naturpark Lillebælt - og håber derfor at blive en aktiv del af Naturpark Lillebælt - som et nyt kulturhistorisk hotspot.

Med venlig hilsen

Karin Rahbek

Kringsminde

Nr. 51

Naturråd i Fredericia Kommune

Ønsker til fællesindsatser fra Naturråd Fredericia

- Naturråd Fredericia vil i samarbejde arbejde for, at der etableres en sti langs hele kysten fra Skærbæk til Trelldenæs. Stien skal også forbindes til Elbodalen. Store dele af stien skal være en trampesti, men dele af strækningen skal være egnet til kørestole, barnevogne og løbehjul.
- Naturråd Fredericia vil arbejde på en bedre formidling af stierne og turmuligheder i Fredericia.
- Naturråd Fredericia vil sammen arbejde på nudging af gæsterne i naturen, så besøg i naturen sker på en bæredygtig måde.
- Naturråd Fredericia vil sammen arbejde på at skabe flere naturlegepladser og shelterpladser – gerne kreative og alternative løsninger.
- Naturråd Fredericia vil sammen arbejde på at få flere unge ud i naturen
  - o Ex. samarbejde med de lokale spejderorganisationer vedr. Ti ting du skal prøve før du fylder 10 år
  - o Ex. børnene skal møde naturen i skolerne ved at undervisningen nogle gange bliver rykket ud af klasselokalet. Projekt Bæredygtig generation.
  - o Ex. fritidstilbud til unge i naturen.
  - o Ex. samarbejde med Børn og Unge i Fredericia Kommune i forhold til at skabe fritidstilbud for børn og unge i naturen.

--

Derudover er der ønske fra Skærbæk Beboerforening, som gerne vil arbejde med etablering af snorkelsti og tanghaver ved Skærbæk

Nr. 52

Kim Røge, kim@snoghoj.dk

Højskolen Snoghøj

Høringssvar – naturpark Lillebælt

Højskolen Snoghøj ser spændende perspektiver og synergier i tankerne omkring Naturpark Lillebælt og ser spændende muligheder for samarbejder med interessenterne heromkring. Højskolen ønsker at medvirke til at gøre Højskolen Snoghøj til en levende del af denne fælles fortælling for Trekantområdet og Naturpark Lillebælt. Der har ved en række indledende dialogmøder været diskuteret, hvordan et

samarbejde konkret kunne foregå, og her har været plads til både store drømme og mindre tiltag, der kunne få samarbejdet i gang.

Foreløbig er planlagt, at vi i efteråret 2022 gennemfører et par naturvandring, hvor turen natur også vil byde på kultur og historie, når Højskolen byder indenfor og fortæller om højskolens spændende historie som en del af disse vandring.

Venlig hilsen

Kim Røge

Forstander

Nr. 53

Tommy Rachlitz Nielsen, Noter fra 14 juni. Borgermøde om naturparkplan:

Plante ålegræs med elever langs kysten.

Nr. 54

Anne fra Bridgewalking, Noter fra 14 juni. Borgermøde om naturparkplan:

Bridgewalking har 40-50000 besøgende om året. Vi skal klæde turguideerne bedre på til formidling af naturparken. Eventuelt sende nyhedsbrev til deres forum, tilbyde eftermiddagskurser og lign. Ikke lange kursus forløb.

Nr. 55

Fra borgermøde 14. juni i gruppen om erhverv

I Føns er der lokalt ønske om at udvikle høst af muslinger og tang, måske også på sigt til erhverv. Hagenør blev også nævnt som en mulighed.

Nr. 56

Peter Wulff Nørholm Fra borgermøde 14. juni i gruppen om erhverv

En konkret ide blev nævnt med iltning af havet via slanger som forsynes med ilt drevet af vindmøller på broerne. Mulighed for at bruge havstrømme som energikilde, blev også nævnt.

Vindmøller blev nævnt af en som en dårlig ide i naturparken, så hellere solceller ved motorvejen.

Nr. 57

Afdelingskoleleder Jan Dupont Mathiasen, jan.mathiasen@fredericia.dk

Afdelingsleder Cindy Krogh Omholt

Høringssvar til Naturpark Lillebælts plan for 2023-27

Juni 2022

Kirstinebjergskolen afd. Bøgeskovvej ligger i Naturpark Lillebælt. Skolen har fokus på udeskole, og vil gerne samarbejde med naturparken om at øge børnenes forståelse af natur, kultur, friluftsliv, erhverv mm. inden for naturparkens fokusområder – samtidig med, at der er fokus på mange andre parametre jf. kommunens øvrige strategier mm; herunder Fredericia for Verdensmålene.

Derfor vil skolen gerne – i samarbejde med naturparken og naturvejlederne – udvikle et koncept ala Unge Naturparkambassadører – for indskolingen og mellemtrinnet (0-6. klasse) og inden for de mulige ressourcer, udvikle dette til at hele afdelingen (skolen) bliver en kendt "Naturparkscole" via samskabelse med naturparken og lokalsamfundets øvrige parter.

Projektet og processen medfører, at der er et pt. ukendt behov for finansiering af ressourcer og hjælpemidler, faciliteter mm. inden for Friluftsrådets og naturparkens rammer. Og der vil være behov for, at naturparken hjælper med at søge dette for, at projektet kan realiseres og dermed understøtter formål og undervisning.

Skolen bruger lokalområdet aktivt, herunder skovene og strandene samt Museumsgården Kringsminde og dennes mange frivillige kræfter. Ønsket er at fortsætte dette og udvikle det fremadrettet via samskabelse og synergi.

Venlig hilsen

Afdelingskoleleder Jan Dupont Mathiasen

Afdelingsleder Cindy Krogh Omholt

Nr. 58

Kent Jensen, Leder af Facility Madsbyparken, kent.jensen2@fredericia.dk

Høring Naturpark Lillebælt

Telefonnotat

Samtale med Kent Jensen, leder af Facility i Madsbyparken den (20864157), mandag den 27. juni 2022

Talte med Kent Jensen om muligheden for at Madsbyparken bliver en del af Naturpark Lillebælt - geografisk.

Kent spurgte, om det vil påvirke Madsbyparkens handlemuligheder mhp, arealanvendelse / drift, hvis de kom med inden for naturparkens afgrænsning.

Jeg fortalte, at det ikke har nogen indflydelse på deres handlemuligheder / give restriktioner.

Kent Jensen, ønsker derfor, at Madsbyparken kommer inden for Naturpark Lillebælts afgrænsning.

/Tebg

Nr. 59

Borgermøde 14. juni input fra gruppe om erhverv

Et erhverv kunne være at udbyde dykkercertifikater og udbyde søsport.

Nr. 60

Hans Thomassen, borger i Fredericia Kommune

Inden det udmærkede møde i sidste uge, var jeg faktisk i gang med et hørings svar, så det får I lige alligevel her.

Et møde som jeg iøvrigt synes blev afviklet på en god måde. Med alt for få deltagere. Derfor flere borgermøder, det synes folk er en god ide og det skaber medindflydelse på udvikling.

Vi kunne sagtens have brugt lidt mere tid.

Jeg tror også på lidt oftere møder, for hele tiden at holde Naturpark Lillebælt som et varmt og interessant emne for de lokale. Vi skal have borgerne til i højere grad at identificere sig med Naturpark Lillebælt.

Jeg tror at man skal markedsføre Naturpark Lillebælt mere det skal mere ud både i de 3 kommuner vi skal have et tilhørsforhold og også udenfor for at gøre opmærksom på, hvad vi har at byde på. Brug evt. vores flotte Led skærme ved indfaldsvejene.

Forslag.

Ved det gamle færgeleje bedre oplysning om fortællingen om færgeleje og da broen blev bygget. I Middelfart både ved rasteplassen lige før broen starter og også nede ved opgang til bridgewalking er der fine oplysningsskilte der fortæller om broen m.v. Der må gerne være oplysning om betydningen af både færge, broen, jernbane, og højskolen, der er i forvejen sat borde og bænke op dernede og mange bruger stedet til udflugt. Og p.t. sejler oplevelses bådene også og ligger til dernede. Så vil det være en ide om der også kan fortælles lidt om det historiske sted.

Jeg har første gang for 5 år siden forsøgt, at få gjort noget mere for området, det er også blevet lovet, og mange har sagt det var en glimrende ide, men der sker intet. >Her forledes skrev de at det var en opgave for Naturpark Lillebælt.?? Jeg har også før nævnt det overfor Jer på nogle af jeres møder.

Der er også folk der bader dernede.

Det er perfekt med den sejltur der er lavet her hen over sommeren.

Den gamle færgehavn står end ikke i Jeres brochure?

Der er også ansatte ved Fredericia Kommune der ikke ved, at der har været færgefart der indtil 1935.

Få lavet nogle vandrestier fra det gamle færgeleje og ud til Skærbæk langs vandet og den anden vej helt ind til lystbådehavnen, det er et flot naturområde at vandre i. I det hele taget mangler der lange stier i Fredericia Kommune til dem der gerne vil vandre langt.

I området omkring Højskolen ved søen vil jeg foreslå der bliver etableret nogle sheltere, det er en kæmpesucces andre steder, og der kan sagtens skaffes fondsmidler til dette. Sidste år fik Fyn fondsmidler til etablering af sheltere i næsten alle kommuner. Se hvilken succes det erovre ved Søbadet i Middelfart.

Det er også en ting jeg har skrevet om til kommunen og for 5 år siden skrev de til mig, at de var igang med at se på det?????????

Fint dykkerområde ved Amoniakhavnen med borde og bænke men ingen toilet, det har jeg nok påtalt overfor kommunen 4-6 gange.

Få etableret stenrev der må være plads til mange, hvorfor gik man ikke sammen med Middelfart sidste år og fik lavet dem samtidig, det var smart.?

Jeg ved godt der også kommer fra staten, men det bliver længere nede i bæltet.

Vi må i Fredericia yde en ekstra indsats og har selv været skyld i dårligt havmiljø i Lillebælt, branden for nogle år side, og tidligere tiders synder. Ligesom det var rart at få Shell til at blive færdige med at rengøre stranden ved Skanseodden for forurening.

Sejlads på bæltet er en god ide, der sejler 4 turbåde fra Middelfart fra Fredericia måtte de lukke den ene der var sidste år. Det bør kunne gøres bedre.

Der bør også være flere partnerskaber end var det 20 i sagde, der burde være langt flere virksomheder der burde bidrage.

Gå og cykelture i samarbejde med feks hoteller og Visit Min kone har lige sammen med 4 andre piger været oppe i Midtjylland og boet på en kro, hvor de overnattede og spiste, fik madpakke med og gik en tur hver dag på ca. 25 km. I sidste uge var vi på Ærø på cykelferie, boede på Ærø Hotel, cyklede på dejlige naturruter, fik frokosten med og kom retur til aftensmaden, lånte cykler, hjelme og cykelkort og fik cyklet godt 100 km. Boede lokalt og lagde pengene i byen,

Der skal laves noget markedsføring og vi skal tiltrække mange flere turister, men vi skal også have noget at tilbyde dem, samarbejde med Bridgewalking er helt perfekt.

Der skal etableres mulighed for at samle affald og komme af med det ved depoter langs stranden.

Og så er det nødvendigt at reklamerer for Naturpark Lillebælt og de muligheder der er. Og det er ikke nok at reklamerer på facebook og på nettet, brug også ugeaviser rundt omkring, se bla. hvor ofte der er nogle udenbys der annoncerer i vores ugeaviser.

Jeg håber både det her og det vi talte om på mødet er noget i kan og vil bruge.

Jeg har fra første færd været begejstret for Naturpark Lillebælt, men jeg tror det skal markedsføres mere??

Såfremt der er spørgsmål er i altid velkommen til at kontakte mig

med venlig hilsen

Hans Thomassen

Nr. 61

Helle Fuglsang Vilsbøll <helvi@kolding.dk>

Sendt: 30. juni 2022 17:17

Til: Bente Møller Jessen <bmje@kolding.dk>

Cc: Stella Steen Jensen <steje@kolding.dk>

Emne: SV: Plan for Naturpark Lillebælt 2023-2027 -høring frem til d. 30/6

Hej Bente,

Tak for den tilsendte plan for Naturpark Lillebælt – meget interessant og lærerigt læsning

Det er jo helt vildt så mange indsatses og projekter, som i har gang i!

Her kommer stort og småt fra mig. Så må du/i prioritere i det

Helt overordnet så mangler jeg en tydeliggørelse og sammenhæng mellem jeres Vision og overordnede mål (3-5) – hvad skal der til for at skabe balance i nautren? I beskriver både nogle langsigtede mål under hvert område, men også mål under hvert projekt. Så der er mange mål at lykkes med, men hvad linker det alt sammen ind til, og så savner jeg nogle målbare mål, især fordi i skriver at i vil måle og evaluere effekten af de forskellige tiltag, men det er ikke tydeligt, hvad de helt konkrete mål er. Så hvad er det at i vil evaluere effekten på/af? Målene for de enkelte projekter er også nærmere handlinger end effektmål.

Måske et oversigtsbillede som viser mission, vision, overordnede mål og indsatses kunne være rart for at give et overblikbillede – potentielt brudt ned på kortsigtede og langsigtede indsatses, så man fik et overblik, for det er jo helt vildt hvor meget i har gang i

Jeg havde forventet at jeres arbejde med mærkningsordningen og et mål om at fremme lokale fødevarer ville fylde mere? Overvej at inkl. mærket og tilføj et mål der får på at fremme lokale fødevarer. For den dagsorden er i helt sikkert med til at løfte!

Sig endelig til hvis du har spørgsmål til ovenstående.

Venlig hilsen

Helle Fuglsang Vilsbøll

Projektleder Food2030 - specialist i bæredygtig vækst

Nr. 62

Nanna Winbladh, OplevKolding

Nak og æd en krabbe

Strandrensning

Fortællingen om tro, ritualer og magt - en gå/cykelrute forbi fortidsminder i Stenderupskovene, Kolding

Fortællingen om Lillebælt i krig - en bilrute gennem alle tre kommuner, forbi rester af skanser og andre forsvarsanlæg, forbi grænsestenene, slotte, borgrester, og andet, der vidner om Lillebælts betydning fra svenskekrigene til 2. Verdenskrig

Kajak-Find vej rute

NP plan

- Houens Odde ruter og stier – Der er lavet nye ruter og kort på Houens Odde, men det er i nok OBS på. Blandt andet Hollies sti. I skriver find mere på nettet, hvor på nettet? Skal I ikke pege ind på spejdercentrets hjemmeside, oplevkolding, eller naturparkens egen side?
- Strandpotentiale planen i Kolding – Vej og Park har taget den op af skuffen, men jeg ved ikke om de rykker på den. Men hvis de gør er der bl.a. fokus på faciliteter på strandene, som kunne være interessant for NP Lillebælt.
- Skamlingsbanken er NP Lillebælts højeste 'bjerg' og er kommet med i projektet 'Bestig bjerge'
- Under overskriften events og guidede ture, står der at turene annonceres på FB. Bør der ikke også stå... 'Vores guidede ture bliver oprettet på www.lillebaeltwaters.dk, hvor borgere og turister kan booke billetter til de enkelte ture' Og desuden at vi bruger KulturNaut og deler dermed vores arrangements-data med andre aktører, der markedsfører vores område inkl. de tre kommuner
- Lægger vi alle faciliteter på GeoFA databasen? – eller gør vi noget få at komme til det? KK har lagt alle naturfaciliteter i GeoFA databasen og deler dermed data med NP Lillebælt, men også andre aktører, der ønsker at formidle faciliteterne fx partnere i NP Lillebælt
- I forhold til udviklingen af naturparken til mennesker med nedsat fysisk funktionsnedsættelse. Kolding Kommune deltager i det landsdækkende projekt Natur for alle støttet af Aage V. Jensen med Videncenter for handicap som projektleder. Det handler om at lave et registreringsværktøj og en platform for formidling af naturoplevelser til mennesker med handicap (både fysisk funktionsnedsættelse, men også kognitive og psykiske udfordringer).

Kolding Kommune er startet ud med at formidle udvalgte naturoplevelser på www.kolding.dk/naturforalle. Læs mere om Natur for alle på <https://videnomhandicap.dk/da/vores-temaer/natur-og-udeliv/natur-for-alle/>

Houens Odde Spejdercenter deltager ligeledes i projektet.

Nr. 63

Fredericia Spildevand og Energi A/S v Gitte Lyager. 27. juni 2022

Naturpark Lillebælt: Hensigtserklæring

Indsats:

Fredericia Spildevand og Energi A/S vil som virksomhedsven af Naturpark Lillebælt bidrage til en koordineret og målrettet formidlingsindsats, hvor hele vandsystemet synliggøres og formidles til skoler, borgere og grønne erhvervsturister. Her vil vi have fokus på at inkludere viden om livet i Lillebælt og vigtigheden af et sundt bælt i balance. Vi vil også gerne informere og inspirere unge besøgende fra udskoling til at blive Naturparkambassadører.

Som ét af Danmarks største renseanlæg arbejder vi hele tiden med at skabe bedre vandkvalitet for Lillebælt. Det gør vi bl.a. ved at indgå i projekter og samarbejder med uddannelsesinstitutioner og virksomheder, som skaber ny viden og teknologi. Både så vi får nye redskaber til endnu bedre styring og oprensning af Fredericias spildevand - men også til at mindske vores energiforbrug og øge den mængde energi, vi kan trække ud af spildevandsslammet.

Nr. 64

Thorbjørn Søndergård (input borgermøde 14. juni)

Ønsker fælles fokus på regulering/ regelsæt for jetski i de tre kommuner. Ex fælles oplysningsskilte med forbuds zoner mv ved alle isætningssteder.

Undrer sig over, hvorfor Elbodalen ikke er med i naturparkens afgrænsning?

Ønsker en kystnær stiforbindelse fra Trelde Næs til Kolding. En sti fra Trelde til Skærbæk har været italesat, men stykket fra Skærbæk til Kolding halter. Der er bl.a. masser af skjulte kulturhistoriske spor i bunden af Gudsø Vig.

Nr. 65

Hans Thomassen (input borgermøde 14. juni)

Ønsker en stiforbindelse fra Snoghøj til Skærbæk.

Undrer sig over, at der ikke er toilet eller andre faciliteter ved ammoniakhavnen, som er et unikt dykkermekka.

Synes, at Snoghøjparken (et kommunalt grønt område), kunne være et oplagt sted at placere en shelter.

Nr. 66

Input borgermøde 14. juni (fik ikke noteret navn)

Ønsker en handicapvenlig badebro/bådebro ved Børup Sande.

Ønsker bedre toiletforhold ved Børup Sande/ Skærbæk Strand. Der er pt kun et toilet ved fiskerestauranten.

Nr. 67

Biodiversitetsprojekt ved Naturcenter Hindsgavl.

I samarbejde med "Middelfart Vilde Kommune" udvikles et projekt i området ved Naturcenter Hindsgavl med overskriften "Insektvenlige haver"

Målet er at hjælpe borgere og andre besøgende med på en nem måde, at få mere biodiversitet i deres haver. I projektområdet bliver der lavet forskellige insektvenlige tiltag. Alt sammen tiltag der kan overføres direkte til den private have.

Økonomi: 155.000,- kr.

Projektansvarlig:

Middelfart Kommune i samarbejde med Middelfart Vilde Kommune

Nr. 68

Føns Lokaludvalg (Offentligt høringsmøde – 14/6 – Natur på land)

Der ligger meget affald og flyder i naturen, selv om der er mange forskellige indsamlingskampagner. Alt affald stammer fra en nydelse; man har spist noget slik, chips, en is eller drukket sodavand eller øl. Men affaldet er ikke en nydelse for naturen. Vi skal noget andet end indsamling.

Kan vi skabe nydelse ud af affaldet ved at sætte fokus på mængden og bruge affaldet på en kreativ måde?

Projektidé 1; Havfald

Inspireret af Helsingør, hvor der står en fiskeskulptur lavet ud af affaldsplast, skal vi arbejde på at få en affaldsplastmarsvineskulptur.

Problemstillingerne ved affald i havet (havfald) skal formidles mere bredt ud og være en del af alle aktiviteter i naturparken.

Projektidé 2; Vi skal have noget mere vild med vilje i naturparken. Vi skal samarbejde med landbrugsorganisationerne om permanente blomsterstriber. Vi skal inspirere virksomhederne til vild med vilje på deres arealer.

Nr. 69

Biavler Viggo Munck, Gamborg (Offentligt høringsmøde – 14/6 – Natur på land)

Insekterne er i tilbagegang, fordi de mangler mad. Vi ved ikke præcist, hvad der er af mad til insekterne i naturparken.

Projektidé; Vild mad

I samarbejde med Dansk Biavlerforening opsætter vi overvågningsbigårde i naturparken. Overvågningen går ud på at analysere hvilken pollen bierne tager med hjem. Sammenholdt med målinger af mikroklimaet kan vi anvende overvågningen som indikator for, hvad der er af mad til insekter (og ikke kun honningbier) i naturparken.

Nr. 70

Niels-Peter Brændeskov

Hej igen

Så prøver jeg via mail.

Igennem min dykkerorganisation (PADI) kan vi som dykkercenter adoptere et dykkersite. Det vi skal er jævnlige tilsyn og lave events hvor vi fjerner blandt andet havfald.

Her tænker jeg, at Blivdykker.dk skal adoptere Østerstrand og gøre nogle aktiviteter i denne forbindelse. Vi som dykkere brænder for havmiljøet, så hvorfor ikke gøre mere.

Du kan se deres officielle hjemmeside her: [Mission Hub Program: Adopt The Blue | PADI](#)

Det er en ting jeg gerne vil i dialog om. Det kommer som udgangspunkt ikke til at koste jer (Fredericia Kommune) noget!

Med venlig hilsen / Kind regards

Blivdykker.dk

Niels-Peter Brændeskov

IDC Staff Instructor, EFR Instructor & med-ejer

PADI #295168

T: (+45) 2670 0047

M: braendeskov@blivdykker.dk

W: www.blivdykker.dk